

"Istarska Riječ"
dati svakog četvrtka uveče
prije svakog mjeseca izdaje go-
spodarski prilog "Narodni Go-
spodar". Republika za tuzemstvo
česta 15.-16. lira na godinu, a
za hozzenstvo 25.-lira. Ured-
bitivo i uprava: Istra - Triest
(Trieste) - Via S. Francesco
Assisi 20/1, Telefon: 11-57.

ISTARSKA RIJEĆ

Tjednik za pouku, gospodarstvo i politiku istarskog naroda.

"Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari". — Narodna poslovica.

Oglas: stoje 5 lira
za svaki centimeter visine
širini jednog stupca. Za više
kratno uvrijeđenje daje se zadan
popust. Uj malom oglasku
svaka riječ 40 cent. Doprši se
Salju uređenstvu, anovacijama
nefunkcionalna pisma nepla-
maju, a rukopis se vrati.

Istarsko poljodjelstvo i teške posljedice suše

Predlog za najboljniju pomoć: Zaposlenje seljaka na javnim radnjama

Predlog za pomoć istarskom seljaku, izloženi vlasti u jednoj spomenici Kr. Komisije za Istru.

Dne 26. augusta predao je senator Gherardi, predsjednik Kr. Komisije za Istru, istarskom prefektu jednu spomenicu, u kojoj u kratkim i jasnim potencijama prikazuje posljedice, koje ima ovo-

godišnja suša za istarsko gospodarstvo, te postavlja nekoje važne i korisne preduze, koje bi vlasta morala prihvatići, da je istarskom seljaku moguće. Ovo je druga spomenica u tom smislu. Prvu je sastavila "Federazione Agraria Cooperativa Istriana", te smo i o njoj već pisali. Uvod spomenice glasi:

"Kr. Komisija za Istru zabrinuta je duboko novim i teškim posljedicama neprestane i upropastujuće suše, koja se je oborila na ovu nesretnu pokrajini, te je gotovo uništila usjeve i povrće, a teško štetovala uspjehu vinogradara — naročito na tankim zemljama, maslinu, voćaku, te dapaće i duhanu, potpuno pak uništila i izgorila travu na livadama i pašnjacima, a to prijeti prošaču istarskome živinogostvu, koje se sada u zadnje vrijeme pridružilo iz teškog ratnog i poratnog položaja."

Kr. Komisija za Istru zaključila je lira; na svojoj sjednici od 19. augusta, da upozori kompetentne na prvu i brzu pomoć, kojom bi se doskočilo najgrijanijim životnim potrebama seljačkog pučanstva. Kada bi se ta pomoć prvela, seljak bi se mogao zaposliti, te bi tako ipak nekako proživio jesen i zimu."

Predlog.

Poslije toga kratkog, ali jasnog uvođa, u kojem je dana žalosna slika teške položaje našeg poljodjelstva, u spomenici se navadja sve one javne radove, koji bi se morali provesti, da bili ih što prije, i na kojima bi se siromašan seljak, upropastiven sušom, mogao zaposliti. Žemlja nije ove godine, seljaku ništa dala, pa će prema tome ove zime gladovati, ne dade li mu se zaposlenje, gde će moći zasluziti koju ligu za namirenje najglavnijih potreba.

Predlog se, da bi se na otoku Cresu nastavilo s gradnjom cesta Cres-Sidimir. Ta je cesta već započeta, te je izgradjeno oko 2 km, još se mora graditi 1.400 m. Tamo bi se veći broj seljaka bilo posla do konca novembra.

Zatim bi se mogla dograditi cesta Sv. Lovreč-Pazenatički-Zbandaj (km 6,400), i tamo bi bilo posla za puštanje iz okolice do konca novembra.

Dne 21. augusta bili su procjenjeni troškovi za dogradnju cesta Veliki Lošinj-Mali Lošinj. Tamo bi se imalo izgraditi oko pol kilometra cesta. Radi se stajao 68.809 lira, a zaposliti bi se dosta radnika.

Općina Umag traži od "Zavoda za kredit javnim radnjama" zajam od pol milijuna za konstrukciju vodovoda iz Petrovije. Vlasti bi moralu odmah poluzeti potrebne korake, da se taj kredit Umagu što prije dobevi. Taj bi radi dug trajac, a moglo bi se na njeni zaposliti priličan broj seljaka iz okolice, koja je teško pogodjena sušom.

Na svojoj sjednici od 22. jula Kr. Komisija je zaključila, da će doprinijeti 25 posto za troškove, oko izgradnje ceste Izola-Dolina-Dragone (kilometar 11.740). Troškovi za taj rad iznose 11.300.000 lira. Vlada će na temelju zakona o javnim radnjama doprinesti 25 posto općina, dok će Kr. Komisija doprinijeti spomenutih 25 posto.

Vlada bi moralu staviti što prije na raspolaganje svoj dio, da se rad uznosi, da se takoder za- stani veliki požari, moli, da mu se izvanredno doznači jedan milijun i pol lira, da se posluje slijedeći broj:

"Istarski Šumski Odbor, sazvan na prešnji sjednicu, da ispitava položaj, koji je u Istri preuzevrovala suša i neprepozneti. Tamo bi se takoder za- vanredno doznači jedan milijun i pol lira, da se posluje preko hiljadu hektara, tara kraškog zemljišta, jer će se na- tjerati način riješiti prešno pitanje teškog

zimskog, taj način riješiti prešno pitanje teškog

DOPISI**IZ RIJEKE.**

U KRALJ od Kambodže ima svoga svraba.
Raspust požara u tvornici petroleja - Iz-
koša - Nov razlog rastave braka - Nema
više ljeta - One tri.

Vremena su, Boga mi, teška. I to nesamo kod nas na Rijeći i u Evropi, već i u cijelom svijetu. Nigdje nema ni jednoga oltarica prez križića. Svak ima svoga svraba. Ima ga čak i Amerika. Koliko joj je samo glavobolja dala smrtonoć dvojice Talijana. I koliko će joj je još dati, dok se god svijet ne uvjeri, jesu li oni nesretni bili nedužni ili krivi. Citam, da se je u tu svrhu obrazovala nekakva liga. Misao nije loša, samo što bi se ta liga imala da proširi, pa da se zauzimaju i za druge, koji bivaju krivo sudjeni ili bilo kako proganjeni. I baš u Americi bi takva Liga dobro dosla, to više, što se tamo — kako novine javljaju — spremaju oštре mјere protiv tudi-naca, bili oni nedužni ili krivi.

Svrba imava svuda. I u Kini. Tamo se ne prestanu tuku, a da zapravo nikto ne zna što se bije ni s kim se bije.

Svrba imava i u zemlji Kambodže. One, koji to možda nisu učili, podsjetiti ću, da je Kambodže kraljevina i da se nalazi na istočnoj strani Strančić Indije. Oplakuje ju Kinesko more a štiti francuska vlast.

Kralj te vrlo daleke zemlje umro je nedavno i ostavio jednog sina i ništa ne mjeđe negoli pet stotina udovica. To je od prilike jedan bataljun. Da ih je poredati na Adamićevu trgu, ne znam, dali bi sve te udove, — to je pitanje, što u ove današnje dane najviše miči one vrijedne Kambodžane. U prvašnja vremena bilo je lako. Kad bi kralj umro, složila bi se svaka sila drva, na ogroman kup i na takovoj bi se ločitici porazmijeniti kraljevi udovice, onda bi se drvo zapalilo, i udove bi se u jedan mah preselele u drugi svijet, gdje bi ih dočekao njihov stari gospodar. Međutim prije dvadesetak godina, kad je naime umro otac pokojnoga kambodžanskog kralja, Francuzi, kao vrhovni gospodari u Kambodži, ukinuli su taj grdin običaj, tako da se više ne spajaju na lomaci ni kraljeve udove ni njihove služe.

Prema tome i onih pet stotina udovica ostat će u životu, ali kakav će taj njihov život da bude — to je sto ono strašno pitanje, što onim jedinicama neda mira ni pokoj. Sadašnji kralj, Monivong, ima već svoj harem; petnast žena i osam plesačica. Taj će broj vremenom, dakako porasti, pa nije čudo, što novi kralj ne će da zna za onolike udove svoga cca. Veli: tu je francuska vlada, njezina je dužnost, da se za njih pobrine. Kad su udove vidjele, da kod novog kralja nema za njih nikakve fajde, obratile su se na francuskoga guvernera, no ni on neće o tom ni da čuje. Veli: to su obiteljske stvari, njih mora da riješi novi kralj. Sto će sada udovice, te sinje kukavice? Kralj im još, istina do pušta, da borave u njegovim dvorovima i da se hrane o njegovoj trošku. Ali do kada će to trajati? To je ot ono, što najviše miči one jadne udovice.

Proste srijede zaprijetila je, grdin opasnost svim zgradama i namještajima, što se nalaze u predjelu između «Pinjola» i «Mlaka». U jednom odjeljenju Tvrnice petroleja počelo je da gori, i prije nego što se moglo doškoci, zapaljeni je petrolej stao da teče iz kotla, kome je bio rubinet otvoren. U jedan mal cijeli se grad uzbunio, osim vatrogasaca pozvana je i vojska da pomaze kod gašenja. Jedna stotina vojnika bila je već na putu, ali je u to dobila nalog, da se vrati u kasarnu, jer da je opasnost minula, i to zaslugom odvaznog radnika Ukošića, koji se je ne marenči s svojom glavu bacio među plamen i jednim snažnim pokretom ruke zatvorio rubinet i tako sprejedio onoj ogujenoj riječi, da se dalje širi.

Ovih dana pregleđuju je Izložbu komendant Nino Host Venturi. Sve su novine donijele vijest, da je tom prigodom Host Venturi izradio svoje potpuno zadovoljstvo i to nesamodno, što u izložbenim stvarima, već i nad redom, što u izložbeni vladi.

Opet jedno tužno samoubojstvo. Neka jedna Avertrani Adelina bacila se ovih dana s jednoga prozora na drugom katu. Umrla je u najtežim mukama.

Juče mi je Ninetta kazala, da novine postaju svakim danom sve bedastije. Ali što je pak najduđovatnije, to je, da se najradije čitaju baš one stvari, koje su najbedastije. I ja ih citam, i otkada to čitam, vjerujete mi, da sam puno zdraviji i bolje appetita, a što se svega ne nadje u tim današnjim novinama. Tako na primjer čitam, da se je u Zenevi neki muž htio da rastavi sa svojom ženom same zbog toga, što on mnogo jede. Stvar je došla pred suse, koji nisu mogli dosta da se nadive onoj ženi, dok su je slušali kako govor i o svom neobičnom appetitu. I riješili su je, to jest, nisu pristali na rastavu. I tako će ona žena i nadalje jesti, a muž će morati da plača. U nas na Rijeći neće doći do takvog tužba, jer barem tako mislim. Iako smo mi Riječani na glasu, sa svojim dobrim i nikada nezaslijivilim želudacima, prilike su danas takove, da ni muževi ni žene ne mogu u tome športu mnogo da pretjeruju. U knjizi može tek naći seljak sve ono što mu je potrebno da se hori s teškim životom. — Jeden seljak.

vot. S ovim se tješimo, pa ćemo daleko do-sjetiti.

Cini se, da je poslednja kiša protjerala ljetlo i onu njegovu strahovitu vrućinu. Ja nisam prijatelj zime, već radi mojih reumatizma, ali ne volim ni ljetlo, a najma-je ovakvo kaošto je ovo, što sada prolazi. To su bili plameni dani, i kuda bi prošli. Ona onda ne bi više nicala trava. Kolike štetel Kolika puščenja!

Neki se tješe veleći: A što ćemo no! Pi-samo je, da tako mora biti svaka sedme godine. Proći će i to, pa će biti bolje.

Ali mi drugih, koji vele, da ove nevolje ne dolaze na svijet samo svake sedme godine već i svake treće. A ima ih opet, koji tvrde, da nevolja ne čeka već ni traču godinu, već da je svakoga ljeta tu, i to što daje, to gore, a svemu da su krive one glavolje «macete» na suncu, i da dokle se god one «macete» kakogod ne znamu, ne ce biti dobrega...»

One tri:

Ovu mi je pripovjedao jedan naš Amerikanac. Jednog dana šetam ulicom u Nju-Jorku, pogledam slučajno ruku i vidim, da nemam na prstu mog prstenu brijančinu. Sto cu, što neće — trknućem odmah na policiju i prijavim slučaj. Zatim se vratiš kući. Kad je tamo, a na stolu se nešto krši. Što je, što nije — pogledam malo holje, a to je moj prsten. Čas zatim već sam bio na policiji pred činovnikom, kome sam malo prije prijavio onaj slučaj.

— Gospodine, rekoh mu, ja sam pogrijesao... Zaboravio sam bilo, da sam prsten ostavio kod kuće, na stolu... evo ga ovde, našao sam ga...

— Sad je već prekasno. Tat je već nađen i začvoren... odgovori činovnik i otpri me.

One druga:

Ana se po drugiput udala. Vračka žena: ubogi muž nema pred njom ni časa mira. Kod kuće, na ulici, ma gdje god bili zajedno, ne prestano se prepričavaju, sviđaju, a najviše nascrće ona. Juče su isli Korzom i kao počijuču ona sve navaljuje i navaljuje na njega. Oni žuti, a ona će sva srdita:

— Ti si glupan! Moj prvi muž bio je stotinu puta intelligentniji od tebe.

— Niže istina, odgovori on, da je bio tako intelligentan, kako ti veliš, ne bi te bio.

One posljednja: Došla zabrana, da na način i upore na ulicama ne smije nikо da prosišta. Ipaš se dogodilo, te je niki redar zatrekao jednog petljara, gdje pruža ruku prema nekom prolazniku. Redar se prodere na prosjaka: Ah, uhvatio sam te. Prosi se!

— Nisam, gospodine...

— A zašto si ono pružio ruku?

— Pa — da vidim, da li kisi... odgovori Rožec.

IZ GOLCA.

Razgovor Jive Dolinje i Antona Gorinjea.

Jive: Bog, Antone, je ča vaš Kičer spušta vode?

Anton: Govoridu stari ljudi, da moradu nepravir strile unj hitati, drugace ne doje vode našu vrućulu. Ca je poli vas selu novoga? Po čen si da Brkini drva. Po šest i po?

Jive: Sve je i dol propalo, samo ča čemo zvona, s pomočjom jene boje duše, za same 53 lire dobiti.

Anton: Nu prav! Ko ne drugo da mi bu lipu zvonilo, kad me ova suša ubije. Se Štipan će jih znati ubirati.

Jive: A za nov križ u cimetaru si čuja? Cemo se postruktirati Gočani.

Anton: Se faj da nov svoj križ na svojem cimetaru gledamo. Se staron, hvala mu i čast budi, ruka i nogi taja visi. Kriz triba da je cija! Ali ča mislimo za Šternu.

Jive: Govoridu da kopadu u Obrovskoj Jezerini, da jišču vodu, koju čedu napeljati po Istri.

Anton: Nu! Morebit čedu i nan koji rol poslati. Ali nimam već cajta. Uter mi je feštar sirkuru uza. So znaš da se ne smi još drva sići. Sad moren pojti si zaslužiti skiru i za mautu.

IZ PODGRADA.

Suša. - Sv. Jakov. - Knjiga.

U zadnje vrijeme prolazimo slabo, nešto i bolje nikako. Zabavila nas je neštrana suša, te nam je uništila potpuna naše usjeve. Krumpira, zelja i fajola ne ćemo imati ništa. Sijena smo nešto ipak imali. Neznamo što će biti s nama ove zime. Teško će biti, to je jasno. Zarade nema ni na ljevo ni na desno.

No, izgleda, da se za ove ova njezina ljeđi ne malo ne briga. U ludo se razražavaju teško zaslužen novac, da je Bogu za platu. U nedjelju 31. lipnja slavili smo sv. Jakova našeg zaštitnika. Ali bez plesa, ga nismo mogli proslaviti. Plesati se je moralio sve u řesnajest, kako se ono kaže. A pri tom se je proslavio lijepih lira.

Zaostavio je majka ovoj našoj mladeži. Kada će krenuti na bojni put. Ne lata se naša mladež ni knjige na novine, da je ono naše najveće zlo. U knjizi bi naša mladež našla upute kako će raditi i kako će živjeti skrbno, briunuti se za budućnost. Bez krijege nam je svaki napredak nemoguć. U knjizi može tek naći seljak sve ono što mu je potrebno da se hori s teškim životom. — Jeden seljak.

IZ POLJANA KOD PODGRADA.

Stara pesma o suši. - Zvona. - Vino i posljedice.

O suši skoro da nebni govoriti. Ta ono što vredi za našu susedu vredi i za nas. Voda već mesec dana iz Loč vozimo. Gušimo pol dana za najviši 200 l vode. Ako suša potraje još nekoliko dana uzmanjkat će i stoci vode. Onda će trebati cele dane za vodu gubiti: A krah! U kući je i njega malo!

Javljeno nam je da ćemo dobiti natrag novac za zvona, koja smo sami kupili. Zato nam se valja pobrinuti za vremena, da ne ostanemo praznici ruku. Za zvona smo potrošili 4000 lira, a ta taj novac dalo bi se mnogo toga korisnoga učiniti. A što je selu najnužnije danas svaka kuća u vodu.

Zaslužci su mali. Novac sve redji, ali uza sve to piće se kod nas u nedjelju sve u Šnestaš. Nazvao nas je jedanput netko da smo Poljanci — Albanci, a da se nije prevario svedeo naše ne retko tučnjavu. Svi se učaraju. Svakog dana u selu tučnjavu, pa drape i sni traži i nadje drugove da s njima zajedno nabije svoga oca. Ne pita se zašto. Samo da se kreši!

Tučnjavu kod naroda su znak nekulturost i barbarska. Sramotu čine selu oni mladići, koji dolaze na misu u susedno selo s izgrevanim licem, kandu s mačkama spavalj. Pomet u glavu i ozbiljnost, a manje «čarav i pijave». — čić.

IZ STINJANA.

Naša derđina i gundulice. - Suša, ne bluo je!

Javljamo Vam tek sada nešto o našem zadnjem sijumu. Malo je prekasno, no oprostite. Dizvao se je naime još na 7. augusta, u nedjelju, ali svetac nas pada u subotu 6. augusta.

Na taj dan bilo je kod nas prilično stranaca. Bilo je dosti živo, no u glavnom je sve prošlo u miru i redu. Razumije se, posjetio nas je i neki čarlatan sa svojim «gundulama». Velika čast za selo Štinjan, a za gospodinu čarlatana debole pare, što ih je iz selo odnio Učinimo je dobar posao, i ako je selo srošmašno, ipak se za rasipanje ne razne gluposti uvijek nadje po koja desetaca u Žepovima naše mladeži. «Gundulice, gundulice! A mnogi su na njima «gundulama» prazne želude...

Da se čemo drugom polivaljmo, ne možemo. Teško su prilike. Sile nas, da se i mi pridružimo tuženju svih naših ostatih seljačih drijem krne i suhe Istre. Suša, suša: To je i naš vapaj! Suša je i naša puno odinjela, skoro sve. Ne tu da nabrajmo pojedinosti, jer je slika tužna. Još možemo da se samo zahvalimo Bogu što nam vode ne fali. Imamo je dosta i za nas i za našu marvu. Mi je imamo izvršne na bunaru, a marvu na lokvi, koja ne presahne ni na najveće suše. — Šdinjanac.

IZ PLOMINŠTINE.

Jedno čudo.

Prije tri godine umrla je u Plominu nežna žena od žalosti za svojim mužem. Ostatila je iz sebe troje nejake djece, koja se još uvijek s puno ljubavi slijedi svoje dobre pokojne mamе. Često joj prilaze grubi i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Došla dječa na majčin grob i donjela lijevu kitu cvijeća, koju su onda privezali za križ. Kad su poslije nekoliko dana opaže na grob, na svoje veliku zadužbu, da je ono cvijeće ostalo i kasnije, i evo, već suđe grubu i kiti ga svjeđicama i cvijetom. Tačko je bilo i na Velik Petak ove godine. Doš

Nesreća u rudniku kod Oprtija. — U trščansku bolnicu dovezen je dne 29. augusta mladić Karlo Rušnjak, od 23 godina, iz Pračane kod Buzeta. On je radio u jednom rudniku blizu Oprtija. Prevažao je eksplozivni materijal, kad li mu najednput eksplodira jedna patrona, koju je imao u ruci. Patrona se je rasprsnula tako, da je jednoga mladića svega izranjila. Dovezen je autom na Trst, no sva lječnička briga nije mu ništa pomogla. Umro je doskora u velikim mukama.

Pred puljskim tribunalom. — Dne 29. o. m. osudio je puljski tribunal na zatvor od 5 godina nekoga Edmonda Bastola i Antona Beliča iz Pule. Oni su pred četiri mjeseca u po bijela dana provaliili u prodaju duhanu Marije Bottoni u Puli na Silijskoj cesti. Vlasniku stariću Bottoni istukli su i zgrabili novac što je bio u ladići stola. Nije bilo mnogo: samih 12 lira nadjoče. Lopovi pobijegoše, no doskora su bili uhapšeni, i eto sada osudjeni kako treba.

Sastanak istarskih vinogradara i vinskih trgovaca. — Ovoga mjeseca imali bi se u Bujaće sastati na jednoj sjednici poljodjelci, vinogradari, industrijski i trgovci vina, to zastupnici zadržavnih konoba. Na toj će se sjednici, uz prisutnost vlasti, raspravljati o krizi istarskog vinarstva. Stvoriti će se zaključci, za akciju, koju treba provesti, da se istarsko vino valorizira i da mu se nadju tržišta u Italiji i u inozemstvu, jer je do sada istarsko vino propadalo po konobama ili se provalovalo u slabe cijene.

Buzetska fašistička organizacija. — Članovi direktorijuma buzetskog faša riješeni su vršenja svojih funkcija. Pokrajinski fašistički sekretar imenovan je dr. Chieppetta komesarom buzetskog faša.

Cesta Rovinj-Rovinjsko selo. — „L’Azione“ piše da je cesta, koja vodi iz Rovinja u rovinjsko selo u vrlo lošem stanju, da je pravo čudo, kako može po njoj da prolazi koriđera. Upozoruje na to odgovornu oblast, koja bi morala nastojati, da se ta cesta popravi, jer je krajnje vrijeme.

Nevi pečari. — Istra bez suže i bez potražne više se ne može ni zamisliti. Koliko smo samo mi već požara javili, a koliko ih nije uopće objavljenih! — Tako je i u nedjelju, dne 21. augusta buknuo požar između Vodljana i Fažane u kraju zvanom „Vicanela“. Razumije se, planula je i opet jedna šuma. Požar se je naglo širio, te je za kratko vrijeme gorilo više hiljadu četvornih metara šume. Iz Pule su na mjesto požara došli odmah vatrogasci, koji su i tri sata mučnog posla uspjeli požar pogasiti. Šteta je svejedno velika. Vlasnici te sume jesu braća Toffoli iz Vodljana.

Borova šuma na Monte Ghiro blizu Pule bila je takodjer u opasnosti od požara, koji se je bio već počeo razvijati, no brzim radom vatrogasaca, bio je pogasen.

Samoubodno mlađa djevojka. — Slava Mladenčić, stara 27 godina, služkinja Hotela Bellevue u Opatiji, skočila je 22. augusta iz trećega kata, s namjerom da se ubije. Nije ostala na mjestu mrtva. Tesko ranjena prevezena je u bolnicu u Voloskom, gdje je kasnije umrla. Prijje se je mislio, da joj se je dogodila kakva nesreća, no ona je prije smrti izjavila, da se je htjela ubiti, ali zasto, nije htjela kazati.

U moru kod Pirana nadjen je tješ jedna njemica. — Dne 24. augusta opančeno je na površini mora u jednom piranskom kupalištu, plivajuće mrtvo žensko tijelo. Izvuklo ga. Istraživanjem moglo se je ustanoviti, da se utopljena zove Henrika Urban, da je stara 33 godine, a rodom iz Beča. Ona se je nalazila s jednim svojim nećakom na ljetovanju u Portorož. Rano ujutro došla je sama u to piransko kupalište, da se kupa. Bolovala je na srcu. Sljurno ju je, dok je bila u moru, stislo u srcu, te se je onesvještjila i ugusila.

Nesreća smrt jednog vojnika. — U Cervrovici se već vise vremena vrše vojne vježbe. Vojnici se služe vodom koja dolazi u vagonima na stanici. Pred nekoliko je dana jedan vojnik prisao k jednom vagonu da se napije. Napuni je svoju agavelu, nagnuo se na odbijaju vagona i pio. Nije mislio na to da mu se može dogoditi nesreća. On je još pio, kad li prama vagonu s vodom naglo udari vagon teretnog vlaka, koji se je na stanici smještao. Vojnik je ostao između dva odbijajuča tesko ranjen. Prenešen je brzo u bolnicu, no doskoro je preminuo, jer su ga vagoni zgnječili i izranili mu svu unutarnost.

Na Rijeci je uhapšen jedan otmičar maloljetne djevojčice. — Dne 27. augusta policija je na Rijeci uhapsila nekog Ezia Correntija, mehaničara, koji je u Genovi upravljao djevojčicu Corinu Grisoli od tri-nest godina. Sud ovakve zlostavnice vrlo teško kažnjava.

Zena djele na banci tudi hlijade. — U Vrsaru su neki dan uhapšene dvije žene: Marija Bernardis i Rosa Greco. Rosa Greco je pomagana od Marije Bernardis došla do jedne tude uložne knjižice, naslovljene na Mariju Malusa. S tom knjižicom Rosa Greco došla u jednu rovinjsku banku te je tamо pridigla svotu od 6000 lira, što je Marija Malusa na sedmici uložila. Poslije se je tom ženskomu lopovlaku ušlo u trag. Uhapšene žene zatovorene su.

Djevojka osudjena, jer je podmetnula vatru. — Dne 25. augusta vršila se je pred puljskim tribunalom rasprava protiv Uli-

ke Družeta, mlade djevojke iz Buzeta koja je optužena, da je 12. septembra lanjske godine hotimico zapalila stog sigana Josipa Bašića, te te time prouzrokovala štetu od 500 lira. Ona se je branila, da je nedužna, no sud ju je ipak osudio na 1 mjesec i 10 dana zatvora.

Ukrali mu voz i konja. — Josip Starc, iz Dekani, dovezao se u svojim vozom i konjem dne 22. augusta u Kopar. Imao je nekog posla, pa je voz pustio kod općinske vase, siguran, da mu ne će nikо ukrasti ništa. No, dok je on obavljao u gradu svoje poslove, jedan je nepoznati lopov sjeo na voz i potjerao konja, bogzana u kojem smjeru. Kad se je Stark vratio k općinskoj vazi — ostao je obezbumljen. Voza ni konja nije bilo. I uzalud mu sve injegovo traženje. Prijavio je slučaj karabinjerima — možda su već nasili lopova. Neznamo.

Financijski brigadier naleti smrt pod trvanjem. — Financijski brigadier Bruno Ferrari, otišao je pred nekoliko dana iz Pule na Rijeku. Imao je dopust, pa se htio tamo malo zabaviti. Jednoga dana htio je otići trvanjem do Kantride. No nije tekao na stanici, nego je htio skočiti na trvanj, koji je prolazio s brzinom. Ali, kada je već bio u znamu da skoči, opazi jednu ženu, koja je isla prama njemu. Da ne udari ženu Ferrari je skočio tako nespretno, da je izgubio ravnotežu, te je sa stepenice, na kojoj se nalazio jednom nogom, zavagnuo i dospio između prvog i drugog voza. Pao je. Kola drugog voza pregažila su ga tako, da je ostao na mjestu mrtva.

Korijera. — Pred nekoliko dana uspostavljen je automobilski promet iz Novigrada preko Brtonige u Buja na Kopar. Korijera, koja vozi tom linijom ima 24 mjesto. Ide iz Novigrada dnevno u 6 i četvrt u jutro, a vraća se iz Kopra 4 i pol po podne.

Razno

Koliko stanovnika ima na svijetu?

Nedavno su stručnjaci na osnovu tačnih podataka izračunali, da na čitavom svijetu ima jedna milijarda i 906 milijuna duša.

Sitne zanimivosti.

— Kroz mjesec aprila o. g. američke tvornice izradile su 39.566 automobila.

— Svake godine zubari na čitavom svijetu potroše okruglo 1000 kg zlata za umjetne zube, plombe itd.

Rodila petoro djece

U Middledrift u Sjed. državama Sjeverne Amerike, neka majka porodi najednom petoro djece. Zadnje na svijet došlo dijete umrje već na porodu, a drugog dana umrjeće dvoje djece ujedno sa majkom, dočinjata dva djeteta — zdrava su i normalno razvita.

DAROVI

za «Prosvetu».

Da počaste uspomenu mile pokojnice Nine Premate daruju Marica i Ante Ivesa lira 25. Iva Miholović lira 10.

Mjesto cvijeće na grob opće objavljenje Nine Premate daruje N. N. iz Premanture lira 10.

Darovaliteljima hvala, a blagoj pokojnici pokoj vječni!

Izdavač, direktor i odgovorni urednik:

IVAN STARČ

Tisk: TISKARA „EDINOST“ U TRSTU.

KUĆA — Volosko kbr. 39 sa deset oddjeljena, dučanom, dvorištem, lijepe izgledom na more na glavnoj cesti prodaje se za 30.000 lira. Upitati se kod vlasnika kuće u Voloskom br. 39.

Svi koji kane putovati u Ameriku i Australiju, neka se obrate na ovlaštenog zastupnika za izseljenje za kotor Volosko-Opatiju: CHITTER MARIO, MATULJE (kod kolodvora).

Širite „Istarsku Rijeć“!

KURJE OČI
(kale)

lječi brzo i uspješno mast

Farmacia Sponza
TRST - via Tor S. Piero 10 - TRST
Čuvajte se patovirina!
Must Rya možete dobili u svim ljekarnama.

GLYKOL

Samo pomoću energičnog liječenja s Glykolom liječi se glavobolja, slavokrvnost, kostobilja i slaboca. Specijaliteta ljekarne Castellanovich, Trst, dei Giuliani 42.

**Cijena jedne boce L 7-50.
Za cijelu kuru treba 6 boća.**

NAJBOLJE VRELO

Kod nakupa ljetne i zimske robe (odjela) svih vrsta cipela, klobuka, kape, košulja, kišobrana, kravata, finog štora, svih vrsta platna za košulje i odjela, te pokrovstva svih vrsti u cijeni, obrijeti se na jedino domaće i najcijenije vrelo.

M. KOREN & Co. — PAZIN
(Corsi pred prošnjom)

Ortopedijski Institut A. ZECCHI (Via Roma 31, TORINO, p. p. nobile)

FILIJALKE: GENOVA: Via Fiaschi No. 28
FIRENZE: Via Roma No. 1
BOLOGNA: Piazza Calderini No. 5.

Aparat Zecchi ozdravljuje ERNIJU (kilu)

Potpričavaju iz ljkustva liječnici i bolesnici!

Riječ nekih liječnika:

Nije potpisani liječnici izjavljuju, da su u više prilike servirivali ernijske aparate Zecchi i da su ih uvek našli praktične i učinkovite.

Dott. CAR. UFF. E. CESARIO, Med. Chir., TORINO — Dott. S. DE SANTIS, Canio del Nelli 10, FIRENZE — Dott. E. TENTONI major liječnik, Op. del Seminario, BOLOGNA — Dott. CAR. UFF. G. CHARLONE, CUNEO — Dott. L. FOGGIA, LAVAGNA, (Prov. di Genova) — Dott. L. FENOGLIO, BENEVAGENNA (Prov. di Cuneo) — Dott. O. DAL-DACCIO, ARDENZA (Livorno) — Dott. SANNAZZARO SILVIO Uff. Sanit. NIZZA MON-FERRATO, i. d. l. t. d.

Potpričavaju i ovi ozdravljenici iz provincije Trenta i Bolzana:

PRETTI GIOCONDO — CELLENTINO (Prov. Trento)
GIOVANNETTI EDOARDO — CARTACCIA (Prov. Trento)
BERTHOLD MASSIMO — Via Loreto 5, BOLZANO

HAFNER FRANCESCO — Wieser 81, VERANO (Prov. Bolzano).

Osim ovih ozdravljenika, koji su ne ovlaštili, da javno izjavimo da su postigli veliku fizičku blagodat, ima još mnogo i mnoga nesrećnika u našem Piemontu i u mnogim krasivim Lombardije i cijeloj Italiji koji mogu potvrditi da su se površila sila i zdravlje pomoći Ernijskom aparatima kojega je izumio velikim marom naš zasluzan gradjanin ortopedik A. ZECCHI.

Taj aparat mekan i legan nosi se noću i danju po prilici 30 dana, da se postigne polupuno ozdravljenje od ERNIJE.

Si koji boluju od Ernije, muškarci, žene i djeca, koji su do sada nosili obične i neumjese poljase, što im je pogoršalo bolest, te su radi toga razočarani i izmuceni, sa sljurnošću i bes okljevanja neka ni saruce „APARAT ZECCHI“ kod vrijednog ortopedika, koji se ne nalazi u slijedećim mjestima i sroštima:

Gorica: Petak 16. septembra „Albergo Angelo d’Oro“;

Rijeka: Subota 17. i nedjelja 18. septembra „Albergo Riviera“;

Poštova: Ponедjeljak 19. septembra „Albergo Paternost“;

Trst: Utorka 20. septembra „Albergo Moncenisio“;

Pazin: Srijeda 21. septembra „Albergo Roma“;

Monfalcone: Četrtak 22. septembra „Albergo al Cervo“.

E. PECENCO, TRST — VIA MUDE VECCHIA (iza magistrata)

Strojevi za šivanje, vezenje i pletenje Adler - Neumann - Junker & Ruh

najbolji za obitelj i obrt.
Bezplatno podučavanje za vezenje. Potrebne za stoj. Papravi. Uputava modernog pogona Stara tržaška tvrdka, ustanovljena 1890.

Dušična umjetna gnojiva

Seljački proizvodi

dobivaju se kod

Remigio Fragiocomo

commissario e rappresentante

TRIESTE - Cittadino in Monte - Villino 342 Rione del Re.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Telefon: 5-18 Podružnica u Trstu: Via XXX Ottobre, 11 Telefon: 5-18

PODRUŽNICE:

Gorica, Brežice, Celje, Maribor, Černomelj, Kraji, Ptuj, Logatec, Novo mesto, Prevalje, Slovenj gradič, Rakov, Metković, Split, Novi Sad, Sarajevo, srpska eks-pištoljača Rogatča Slatina

CENTRALA LJUBLJANI

Dlonička glavica i pričuva:

60.000.000 dinara.

Bavi se svim bankovnim poslovima. Prima uloge na uložne knjižice, te ih ukampljuje sa 4½%, a uloge na tekuće račune sa 5%, neto. Za otkaz vezanih uložaka plaća postotke po dogovoru. Izvršuje vršne naloge i daće u nejam sigurnosnosne kubije (SAFES).

Banka je otvorena od 9:00-12:00, i od 14:00-16:00 sati